

MAVILÁG

Cluj-Kolozsvár, 1929.

POLITIKAI NAPILAP

Csütörtök, február 28.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Regina Maria (v. Deák Fe-
renc-u.) 36. — Telefon 194. —
Előfizetési ár: egész évre 750 lej,
félre 380 lej, negyedévre 200
lej, egy hónapra 70 lej. Külföldre
ezeknek az áraknak kétszerese.
— Hirdetési tarifa szerint —
Apróhirdetés ára: egy szó 2 lej.
legkisebb apróhirdetés ára 25 lej.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Olcsó lakások építésének tervével foglalkozott a tegnapi minisztertanács

Háromezeröttszáz vagon gabonát osztottak szét eddig az inséges vidékek lakói között - Tulzottak a besszarábiai szökésekről szóló hírek - Bankettet rendeznek a parlamenti tagok Popovics pénzügy-miniszter és Lugosanu miniszterelnökségi államtitkár tiszteletére

(Bukarest) Tegnap este minisztertanácsot tartottak Maniu Gyula elnökletével. A minisztertanács Raducanu munkaügyi miniszter beszámolt a kormány eddigi segélyakcióiról.

A miniszter szerint az inségesek számára vásárolt 7000 vagon gabonából eddig 3500 vaggont osztottak ki az arra rászorulóknak között és a további segélyek kiosztása folyamatban van.

Az olcsó lakások ügye

A minisztertanács foglalkozott az olcsó lakások építésének ügyével is és Vajda Sándor, Madgearu Virgil és Raducanu minisztereket bízta meg az olcsó lakások építésével, illetőleg az erre vonatkozó beérkezett tervezetek tanulmányozásával.

Foglalkozott a minisztertanács a lakásbérlet szövevényének memorandumával is.

Megkezdik az utak építését

Pan Halippa közmunkaügyi minisztert megbízta a minisztertanács hogy készítsen sürgősen tervezetet az utak helyrehozásának ügyében.

A minisztertanács ezenkívül több folyó ügygel foglalkozott. A legközelebbi minisztertanácsot csütörtökön tartják.

Cihoski hadügyminiszter Joanitescu belügyi alminiszter társaságában teg-

nap látogatást tett Cetatea Albában, hol több ezred felett szemlét tartottak.

A szemle után a miniszterek visszatértek Kisenevben, hol Joanitescu nyilatkozott a lapok munkatársainak. A miniszter kijelentette, hogy a katonák között uralkodó szellem mindenben ki-elégítő és tulzottnak bizonyultak azok a hírek, amelyek a katonáknak a Dnyeszteren tulra való átszökéséről szólnak.

Bankettet adnak Popoviciu miniszter és Lugosanu tiszteletére

A parlamenti tagok elhatározták, hogy Popoviciu pénzügyminiszter és Lugosanu államtitkár tiszteletére bankettet adnak a kölcsön körül elért sikereikért.

Hiotu látogatást tett Maniunál

Tegnap a késő esti órákban Hiotu udvari miniszter felkereste Maniu Gyula miniszterelnököt, kivel hosszabb időn át megbeszéléseket folytatott.

A kolozsvári autótaxik tarifája

(Kolozsvár) A kolozsvári rendőrség rendezte az autótaxik viteldiját és már a ma kiadott rendelet szerint az új tarifa életbe is lépett.

A új tarifa a Főtér vége kiindulási pontul, az alábbi részletezés szerint

egy-egy ut megtételéért negyven lejes árat állapított meg.

Az állomás, sporttelep, Honvéd ucai várn, Magyar uca vége, Baromvásár tér, Renner börtény, Erzsébet ut, Gépész uca, Raktár ut a Törökvágásig, Fellegvári ut bármely részére, Monostori sörgyárig, Attila uca, Pata uca és Pap ucai utvonalon.

Harminc lejesben állapították meg a viteldiját ugyancsak főtéri kiindulással az idegyógyászat és a Tordai uti elemi iskoláig terjedő utvonalon.

A Magyar Színház, Román Opera, Vármegyei prefektúra, Asztoria szálloda, Uránia palota, központi rendőrség temető és a román katedrálisig terjedő utakra a tarifa husz lejes árat állapított meg.

A tarifa a hosszabb utakra a főtéri kiindulással

ötven lejes díjat állapít meg a Majális uca, vagy a Pap uca végéig,

valamint a hősök temetőig. Hatvan lejes árat a Kajántó várnig, Gyufagyár ucai Nádashidig, Kerekdombig és a monostori kálváriáig, míg

a gazdasági akadémiáig terjedő utvonalon nyolcvan lejesben határozták meg a viteldiját.

A tarifa az időre fogadott autótaxi viteldiját egy negyedórára ötven, egy félórára száz és egy órára kétszáz lejesben határozza meg.

A időre fogadott autótaxi tarifája az orvosok részére 20 százalék kedvezményt határoz meg.

Tíz percen tul várakozási időért 25, husz percen tul várakozásért 50 és negyven percen tul várakozásért 100 lejt számíthat fel a taxi vezető.

A fenti tarifa az éjszakai órákban este 11 órától reggel hat óráig 50 százalék felárral értendő.

Huszonöt fokos hőmérséklet különbség Magyarországon

Budapestről jelentik: Tegnap óta erősen havazik, de a hó rögtön elolvad. Sopron környékén 8 fokos, Szombathelyen 15 fokos a hideg, míg az ország déli részén 10 fokos meleg van.

A földművelésügyi miniszteriumhoz befutott jelentések szerint

a hó összefüggő réteget alkot Ausztria és Magyarország között.

Az Inn völgyében különösen sok a hó és így

a Duna komoly árvízveszedelemmel fenyeget.

Számos helyen megkezdtek a Duna jegét robbantani, hogy elejét vegyék a nagyobb bajoknak.

A bortermelők azzal vádolják a sörgyárosokat, hogy kukoricát használnak a sör készítésére

(Bukarest) Az utóbbi időben egymásután érkeznek jelentések arról, hogy metilalkoholos italok fogyasztása következtében halálos szerencsétlenségek történtek. Az újságok hasábos cikkeket irtak arról hogy borkereskedők lelkiismeretlen módon metilalkoholt kevertek a borba és ennek az lett a következménye, hogy a borkonsumálás rohamléptekkel visszaesett.

A bortermelők a visszaesett borkonsumálás miatt természetesen óriási károkat szenvedtek és

most bosszút forralnak.

E bosszúból ugylátszik, egyelőre a fogyasztó közönség kerül ki győztesen. A bortermelők ugyanis észrevették, hogy a fogyasztók, akik nem bíztak a boros italokban, rávetették magukat a sörfogyasztásra.

Horvátországban szintén árvízveszedelem fenyeget. A Száván a jeget robbantásokkal mozgásba hozták, azonban a hidaknál a jég megint összetörödött. A partok mentén sok helyen gátakat emelnek.

Amerikában tornádó pusztított

New-Yorkból jelentik: Missouri-ban szörnyű tornádó pusztított, amely

a kábeleket elpusztította

és így csak töredékes hírek érkeznek a vihar pusztításairól.

A tornádó az eddigi jelentések szerint borzalmas méretű volt és számos halott és rengeteg sebesült áldozata van.

A halottak száma még ismeretlen. A tornádó Missouri környékén petróleumesőt idézett elő.

Megint szeszélyes az időjárás

Tripolisban havazott, Középeurópát pedig árvíz fenyegeti a hirtelen olvadásért

(Kolozsvár) Az időjárás megint szeszélyes. Egyes helyeken minden átmenet nélkül megint rettenetes hideg támadt, más helyeken pedig váratlanul olvadások fenyegetnek veszéllyel.

Távíratj jelentések szerint

A keleti tenger váratlanul befagyott

és olyan jég borítja, hogy jégtörő hajókkal sem lehet Skandináviát megközelíteni.

Rómából érkező híradás jelenti, hogy

Tripolisban, Garian környékén egy teljes napig havazott,

és a hóréteg 10 centis vastagságú. Ezen a környéken hatvan éve nem volt hó.

Athénból táviratozzák, hogy a **Kréta szigetek környékén rettenetes viharok dülnek.**

Kanta kikötőnél a vihar

két hajót a sziklákhöz csapott és negyven vitorlás kalózhajót felborított.

A viharnak számos emberáldozata van.

A bortermelők most visszafizették a kölcsönt.

Egy memorandumot nyújtottak be a földművelésügyi miniszteriumhoz és az egészségügyi hatóságokhoz, melyben rámutatnak arra, hogy

egyes sörgyárak, akik trösztben egyesülnek, az egészségre nézve káros, sőt mérges anyagot kevernek a sörbe.

Szerintük a sörgyártásnál csak minimálisan kevés árpát használnak és ehelyett a sokal olcsóbb kukorica erjesztése útján készítik a sört.

Ezenkívül nem tartják be az egészségügyi rendelkezéseket sem, hanem a frissen gyártot sört, ahelyett, hogy azt előírás szerint elraktározzák, azonnal forgalomba hozzák és ezzel a mérgezés veszélye nagyobb lesz.

CHARLIE CHAPLINT OPERÁLJÁK

(New-York) Charlie Chaplin a világhírű filmszínész vakbélgyulladásban megbetegedett.

A betegség meglehetősen súlyos és az operáció nem kerülhető el. Chaplint ma operálják meg.

MAROSVÁSÁRHELYI ÉKSZER-TOLVAJT FOGOTT A KOLOZSVÁRI RENDŐRSÉG

(Kolozsvár) A rendőrség tegnap egy gyanús viselkedő férfit tartóztatott le, aki az uccán olcsó áron ékszereket kínált eladásra.

Leigazoltatásakor kiderült, hogy Mihály Péternek hívják és marosvásárhelyi illetőségű.

Mihály Péternél még számos ékszert találtak, amelyekre vonatkozólag nem tudott kellő felvilágosítást adni, hogyan kerültek hozzá.

Hosszas vallatás után bevallotta, hogy az ékszerek különböző lopásokból származnak, amelyeket Marosvásárhelyen követett el. Átkísérték a marosvásárhelyi rendőrséghez.

BETÖRÉS A MEZŐ UCCÁBAN

(Kolozsvár) Cojocnean Anna, Mező ucca 110. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek betörték a lakásába és onnan minden értékes tárgyat elloptak.

A betörők a házba az ablakon áthatoltak be és belülről kivágták az ajtó zárját és ott távoztak el.

A rendőrség bevezette a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

USZÓSZIGETET LÉTESITENEK NEW-YORK ÉS A BERMUDÁK KÖZÖTT

(New-York) A New-York Herald jelentése szerint egyik amerikai nagy cég rövidesen megkezdi New-York és a Bermuda szigetesoportot között egy mozgósígot építését.

ELLOPTAK AZ ÉKSZERÉT

(Kolozsvár) Lejli Géza feljelentést tett a rendőrségen, hogy távollétében ismeretlen tettesek behatoltak lakásába és onnan ékszereket loptak el 4000 lej értékben. Az ügyben bevezették a nyomozást.

DAMASCHIN BÁNYAIGAZGATÓ ÜGYÉT TÁRGYALTA A FEGYELMI BIZOTTSÁG

(Bukarest) A kereskedelmi és iparügyi minisztérium fegyelmi bizottsága tegnap délután tárgyalás alá vette a felfüggesztett Damaschin bányaügyi vezérigazgató ügyét.

Döntést azonban nem hozott a fegyelmi bizottság.

Halálozás. Csikutsnádi Betegh Pál lapszerkesztő és volt nyomdatulajdonos, 25-én, hajnai 4 órakor, életének 58-ik évében, rövid szenvedés után meghalt. Az elhunytban Betegh Béby a kolozsvári Magyar Színház közkedvelt művésznője édesapját gyászolja.

Pincér bál. Ma, csütörtökön este tartják a Newyork étteremben a pincérek jóhírnevű bálját.

Szerkesztői tizenetek: Egyetemi hallgató: Levelét a kívánt helyre juttattuk.

Három-négy héten belül mégis megtartják a kolozsvári közigazgatási ankétot

Ezen az ankéton végre dönteni fognak a tisztviselők fizetési ügyeiben

(Kolozsvár) Köztisztviselők körében nagy lehangoltságot keltett az a hír, hogy az elmúlt vasárnapra tervezett kolozsvári közigazgatási ankét, melyen Voicu Nitescu erdélyi miniszter is részt vett volna, elmaradt.

Megbízható forrásból most arról értesülünk, hogy az ankétot három-négy héten belül mégis meg fogják tartani és azon már

nemcsak a megyei tisztviselők fizetése kerül szóba, hanem az összes köztisztviselők fizetésének rendezése is megvitatás alá kerül.

Az elmaradt ankétra ugyanis nem készítették kellőképpen elő az összes tisztviselők fizetés-rendezésére vonatkozó adatokat s ezuttal az erdélyi miniszter a pénzügyminiszter közreműködésével nagy apparátussal dolgozik egy olyan törvény-

tervezeten,

amely véglegesen rendezze a köztisztviselők fizetéseket.

Értesüléstünk szerint a köztisztviselők statumának hiányos pontjait is ki fogják egészíteni, úgyhogy a fizetések rendezésén kívül végre likvidálni lehet az Averscu-kormány által megsemmisített köztisztviselők státus által előidézett zavarokat.

A közigazgatási ankétot egyelőre még csak a közigazgatási tisztviselők fizetésével kapcsolatos problémák kerülnek megvitatás alá és minden valószínűség szerint a meghosszabbított parlamenti ülészekon

ezeknek a javaslatoknak figyelembevételével fognak dönteni

a nagyjelentőségű kérdésben.

Dempsey, a világhírű boxbajnok feljelentést tett, hogy revolveres merényletet követtek el ellene

A rendőrség megállapítása szerint a merénylet csak mese és Dempsey így akart reklámot csinálni magának

(Newyork) Miámból érkezett jelentések szerint egy ismeretlen egyén valószínűleg betörő behatolt Dempsey lakásába, egészen a boxbajnok hálószobájáig.

Dempsey felébredt, rá akarta vetni magát az idegenre, mire

az revolveréből rálőtt, de nem találta el.

Az ismeretlen azután eltűnt. Dempsey a rendőrségen annak a gyanújának adott kifejezést, hogy támadójának társa is volt.

Valószínűnek tartja, hogy

boxmeccse előtt meg akarták szökíteni és csak váltásdíj ellenében adták volna vissza szabadságát.

A titokzatos ügyben a rendőrség megindította a nyomozást.

Ujabb jelentések szerint a rendőrség lefolytatta a nyomozást az ügyben és megállapította, hogy

az egész merénylet nem más, mint Dempsey által kitalált mese

és a boxbajnok így módon akart magának reklámot csinálni.

„Sok leány jön hozzám, akinek gyilkosság jár az eszébe” — mondja a szemfényvesztéssel vádolt Papp Zakariásné

Megint bíróság elé került a halottlító asszony

(Kolozsvár) Hosszu idő múltán újból munkát adott a bíróságnak Papp Zakariásné. Ezuttal is csalárd szemfényvesztés kihágása a vád ellene, azon az alapon, hogy jóslással üzletszerűen foglalkozik. A múlt évben megtartott tárgyaláson még

egész vezérkar vette körül Papp Zakariásné, tisztviselőinek, hívóinak és bámulóinak nagy tömege,

ma csak másod-harmadmagával

vánakozott a folyósón, amíg sor került rá.

Amikor az elnök megnyitja a tárgyalást és mindenekelőtt személyi viszonyaira vonatkozóan hallgatja ki őt, kérdést intéz hozzá a tekintetben is, hogy volt-e már büntetve?

— Nem — válaszolja erre Papp Zakariásné.

— Dehogynem! — csap le rá a bíró.

— Azaz, hogy igen, egyszer voltam büntetve, — igazítja ki szava-

it zavartan Pappné.

— Hát miért volt?

— Arra már nem emlékszem, — válaszol a „multba néző” asszony. A vádat ismerteti ezután az elnök, amivel szemben Papp Zakariásné siránkozó hangon védekezik. — Nem vagyok én kérem bűnös. Én nem jósolok és nem jövendőlok, kártya pedig soha életemben nem volt a kezemben.

Amikor 16 éve elvesztettem egyik szememvilágát, attól kezdve látással áldott meg az Isten!

Látom a hozzámforduló halottakat és lelki vigaszt nyújtok mindenkinek, annyian jönnek, hogy el kell zavarnom őket, mert nem győzőm a fogadásokat.

A régi recept szerint folytatja ezután védekezését Papp Zakariásné. Elmondja, hogy

pénzt senkitől sem kért, de ha valaki valamit letett az asztalra, az ellen nem tehet semmit.

Egy novum is van vallomásában, amit eddig még nem mondott és az, hogy

számítalan leány, még kislányok is jönnek hozzá, akiknek gyilkosság jár az eszükben.

— Én ezeket — mondja — aztán lebeszélem és jó erkölcsökre oktatom.

Hogy azonban mit ért tulajdonképpen ez alatt, azt bővebben nem magyarázza meg. Kijelenti még végül, hogy nem felel meg a valóságnak az, hogy ő jövendőt mond.

Ő csak a multba lát, álomfejtéssel és szellemidézőssel pedig nem foglalkozik.

A bíróság kihallgatott ezután több detektívet, akik felettes hatóságuk utasítására hónapokon keresztül szemmel kísérték Pappné működését és akik úgy vallottak, hogy

nagyon sok, különösen a szegény néposztályból való nő látogatta meg nap-nap után Pappné, aki valóban pénzért jósolt.

Ők maguk is tanúi voltak annak, amikor ők beléptek, természetesen abbahagyta a jóslást.

Az ügyész arra kérte ezután a bíróságot, hogy azok közül, akiket a detektívek a felvett jegyzőkönyvben meg is neveztek, hallgasson ki néhányat tanúképpen.

A bíróság ilyen értelemben határozott és a tanúk beidézéséig a tárgyalást elnapolta.

Több mint ötmilliárd lej deficittel zárult Románia 1928-as kereskedelmi mérlege

(Bukarest) A kereskedelmi minisztériumban most zárják le Románia 1928-as kereskedelmi mérlegét és az eredmény — mely katasztrofálisan nagy deficitet mutat — komoly megdöbbenést keltett az érdekeltek körében.

1927-ben az import összesen 33.428.546.928 lej volt, és ezzel szemben az export 37.703.177.742 lejt tett ki, tehát a különbség több, mint négy milliárd lejt mutat fel Románia kereskedelmi javára.

Ezzel szemben az 1928-ik évben külföldről 32.145.101.188 lej értékű árut hoztak be, míg a mi exportunk csak összesen 26.919.256.563 lejt tett ki.

Ez pedig azt jelenti, hogy tavaly több mint öt milliárdos deficittel zártuk a kereskedelmi mérlegünket. Ezt a deficitet legelsősorban a tavalyi katasztrofálisan rossz termés okozta.

Az Első

Nemzetközi Házasságközvetítő Intézet

közi, hogy egyszer s mindenkor 250 lej beiratási díjjal már beiratkozásokor, bármily rangbeli tagjai kéréseit a legnagyobb diszkrécióval azonnal elintézi. Haladéktalanul iratkozzék be, mert később az óriási érdeklődés miatt, hosszadalmasabban fogjuk csak tudni kéréseit elintézni. Az ország minden nyelvén nyomtatott nagy prospektusainkat 10 lej válaszbélyeg ellenében azonnal küldjük. Az egész ország területén magas díjazással felveszünk erkölcsi garanciával rendelkező női és férfi külső tisztviselőket,

„INTERNATIONALE“

Általános Ügynökség Nemzetközi Házassági Osztályai Cluj, Calea Regele Ferdinand 10.

Sürgős állami beavatkozás mentheti meg a halálraitélt erdélyi kisipart

Az összes szakmákban katasztrófális pangás uralkodik, az adó-kivetőbizottságok azonban nem látják be a helyzet nehézségeit és súlyos adókivetésekkel existenciájukban támadják meg a kisiparosokat

(Kolozsvár) A most folyó adó-kivetések megdöbbentő képét adják a kisiparosok pusztulásának. Az adó-kivető bizottságok előtt megjelenő iparosok valamennyien olyan nagymérvű pangásról panaszkodnak, amely komolyan fenyegeti existenciájukat. Az adó-kivető bizottságok azonban a legtöbb esetben nem veszik figyelembe az iparosoknak ezuttal valóban komoly panaszait és a kiróvásoknál oly mérvű adókkal sújtják a kisiparosokat, melyek a jelenlegi krízisben valósággal existenciájukat veszélyeztetik.

Az adó-kivetéseknél hallott panaszok folytán elhatároztuk, hogy teljesen megállapítjuk a kisiparosok helyzetét, hogy világos képet nyújthassunk a kormánynak és az adó-kivető bizottságoknak az ipari szakmák állapotáról.

Megdöbentő képek

A mázoló, festő és aranyozó iparosok munkaalkalma a pénzhiány miatt teljesen megszűnt. Legsúlyosabban érinti ezeket az iparokat, hogy hosszú ideje nincsenek nagyobb építkezések.

A közönségnek annyira nincs pénze, hogy még a javítások megcsináltatásától is tartózkodik.

Az órá- és ékszerész ipar, miután teljesen luksuszszakmának számít, hasonlóképpen a pénzhiány folytán erősen pang.

Az asztalos- és kárpitosiparban az intenzív munka teljesen megszűnt.

A szakma jóformán csak vegetál.

A munkanélküliség egyre nagyobb lesz.

A nagyobb ipari vállalatok tönkrementek. Itt-ott

ha van valami építkezés, akkor az asztalosok még jutnak némi munkához,

de ez egyáltalában nem elég egzisztenciájuk fentartásához. A vásári asztalosok helyzete ugyiszólván teljesen reménytelen.

Az országos vásári statisztika egészen világosan bizonyítja, hogy a munkásság és parasztság hosszabb ideje tartózkodik a pénzkidástól.

A bádócs-, lakatos- és vízvezeték szerelőcsoport munkaalkalma minden tekintetben kapcsolatos az építkezésekkel így tehát egészen természetes, hogy a munkaalkalomban itt is jelentékeny visszaesés tapasztalható.

Ez a szakma kizárólag a javítási munkálatokra szorítkozik.

Ez alkalmazottak számában az utóbbi időben nagy redukción volt tapasztalható.

A borbély, fodrász és női fodrász iparban ugyancsak komoly stagnáció mutatkozik. A pénzhiány növekedésével a legtöbb munkás és hivatalnok önborotváló készülékeket szerzett be, hogy a borbély költséget megtakarítsa.

Legfeljebb havonta nyíratkoznak.

Akiket a vámrendszer tett tönkre

A cipészek, csizma- és bőcskor-készítők helyzete a magas vámtarifák miatt válságos. Ez az ipar erősen szűkült.

a rosszul alkalmazott elvámolási rendszert.

A készruért ugyanis az állam kisebb vámtétet fizetett, mint a nyersanyagért, úgyhogy a belföldön előállított cipő ára magasabb lesz az nál, amelyet külföldről készen importálnak. Az országos vásárokon pusztán pénzhány következtében a vásárlókadv teljesen megszűnt és ma az a helyzet, hogy

a kereskedőnek sokkal többbe kerül a kiszállítás a vásárra, mint amennyit jövedelmez neki az ottan való áruladás.

A férfi- és női szabók, csücsör helyzete a pénzhány, valamint a nagy behozatali vámtételek következtében ugyancsak válságos. Miután a selyem és szőrmeárakra kivált képp igen nagy a vám,

a közönség javarésze külföldön igyekszik szükségletét beszerezni

és azokat, akik erre itthon kényszerülnek, mindig csak legszükségesebből gondoskodnak és arról is csupán az utolsó pillanatban.

A fényképészeti iparban óriási a stagnáció,

amit nagymértékben előmozdít az is, hogy a külföldről behozott kémiai szereket lehetetlenül magas áron vásárolják el.

A kocsijáratóipart a vámtarifa nagysága tette tönkre.

Külföldről behozott alkatrészek váma ugyanis nem egyszer jelenlényebb összeget képviselt, mint amennyiben maga az anyag kerül.

A maximális áldozatai

A pékipar erősen kárhozottja a maximális rendszert. Ennek nyomán ugyanis

óriási károkat szenvedett.

A pékek álszpontja az, hogy a maximális rendszer még a háborús időből származik és a békeidők szellemének ennek alkalmazása egyáltalában nem felel meg. Az ármegeállapító bizottság pedig sohasem veszi tekintetbe azt, hogy a nyersanyagok ára nincs maximális és azok ingadozása sokszor katasztrófális helyzetet teremt.

A hentes- és mészárosiparban ugyanez a helyzet uralkodik, mint a pékeknél.

Az ármaximálás ezen iparosok egy részét arra kényszerítette, hogy üzleteiket bezárják és iparigazolványukat visszaadják. Az ármegeállapítóbizottság ugyanis a maximálisnál sohasem veszi tekintetbe az élőállat árakat. Ezenkívül

igazságtalannak érzik a rájuk kivetett hatalmas adóterheket.

Legtöbbször csak ráfizetés-sel képesek fenntartani.

Az építő ipar és rokon szakmák bajai

Az építőipar hosszú idő óta lehetetlen helyzetben vergődik. Válságát elősegítette az amortizációs kölcsön hiánya, a kamatláb magasasága, továbbá a magas vámtarifák azokra az árukra, amelyeket Románia nem termel, hanem kívülről kénytelen importálni. Ezenkívül végtelenül

súlyosan érinti a szakmát az építőmesterekre kivetett horribilis adó.

Az építőipar krízisproblémájában a leglényegesebb közreható

az új épületekre engedélyezett adómentesség bizonytalansága.

A Trancu-Iasi-féle törvény ugyanis 10-15 esztendőre biztosította az új épületek adómentességét. Ezt a törvényt annakidején Bratianu hatályon kívül helyezte és ettől kezdve az adómenteséget évről-évre kérvényezni kellett. A szakma vezetősége megállapította, hogy ennek a bizonytalanságnak az építkezés fellendítése érdekében minél előbb el kell tűnni és legalább

20 évi adómentességet kell biztosítani.

Nem szabad elfelejteni ugyanitt azt sem, hogy az építőipar fellendülésével valamilyen ezzel kapcsolatos iparágak lábraállanak.

Fehér hét

megkezdődött

Szabó Jenő

divatkülönlegességek nagyáruházában

CLUJ

1 m. **fehér** vászon gyermek-
fehérneműre . . . Lei 29.-
1 m. **fehér** opal . . . Lei 29.-
1 db. **fehér** szalvéta . . Lei 8.-

Gyermek-
felvételekben
specialista

Gárdi

Fotográfiai

a legszebbek

Fotoszalonját
keresse
fel

a Főter 8 szám alatt

Az elektrótechnikus- és villanyszerelők körében méltán nagy az elkeseredés,

miután az építkezés hiánya következtében munkaalkalomról szó se lehet.

Ugyanez a helyzet az ácsiparban, a cserepezőknél, az építéstartalóknál és a többi más hasonló szakmáknál is.

Csak a közmunkák sürgős kiírása és az adóterhek csökkentése segíthet a bajokon

Amint a fentiekből kiviláglik, az erdélyi iparosság helyzete nem a legirigylésre méltó. És a helyzet napról-napra rosszabbodik. Beszélgettünk jó nevű iparosokkal, kik 25-30 éve üzik mesterségüket és

ma alig tudják megkeresni a szükséges mindennapra valót.

Ezen a szomorú helyzeten csak a kormány sürgős beavatkozása segíthet. Sürgősen ki kell írni a közmunkákat, hogy az iparosság munkaalkalmához jusson. Ezenkívül az adóterhek csökkentése szükséges és az, hogy

az ipari hitelintézet útján a kormány olcsó kölcsönnel segítse az iparosságot,

amely valaha a leghálásabb adóalany volt.

Ma már az sem elég, hogy a kormány egyszerű jóindulattal kezelje ezeket az ügyeket és ígéreteket adjon, vagy reményekkel kecsegtessen, mert a helyzet annyira válságos, hogy ma már csak a leggyorsabb beavatkozás segíthet.

Egyesületbe tömörülnek a kolozsvári autóvezetők

(Kolozsvár) Sok évi fáradozás után, a mindenki seszélyének kitért és agyonsanyargatott soffőrök érdekében komoly mozgalom indult meg.

Amióta Romániában az autóróhamos, mondhatni szédületes fejlődését megkezdte

gomba módra szaporodtak el az autóvezetők

és sok esetben szaktudás és technikai szakértelem nélkül kisorították helyükből a hivatásos soffőrt.

Ezért volt kénytelen egy nagy gyakorlattal rendelkező autóvezető sokszor nyomorogni, munkanélküliség hónapokig kinlódni, mert

az oda nem való felelőtlen elemek minden komoly szakembert kiszorítottak a szakmából.

Végre azonban a hivatásos autóvezetők ráeszméltek arra, hogy bajaik orvoslása és gazdasági nyomoruk enyhítése csak akkor lesz meggátolható, ha egy egységes táborba, egy önálló szindikátusba tömörülnek.

Augusztus Ferenc soffőr indította meg az „Autó” lap segítségével a szervezkedési mozgalmat, hogy a soffőröket több szakember egy egységes szervezetbe tömörítse.

A szervezet célja az, hogy csekély tagsági díjért munkanélküli segélyt, betegsegélyt, temetkezési segélyt, ingyen jogvédelmet stb. nyújtson a tagoknak és védje, képviselje tagjaiak érdekét minden téren. Az alakuló közgyűlés március 3-án vasárnap este hét órakor lesz az Építő munkások otthonában. (Pataki ucca).

Dr. Major Aurelia a betegsegélyző fogászati osztályának volt szakorvosa, rendel Heti ucca 2 szám alatt 9-12 óráig.

Megérkezett a rendőrségre a két éve meghalt autogramkirály körözése

A Bécsben meghalt Barth Lulut csalásért körözteti a berlini rendőrség -- Hogyan lett az aradi szabómesterből világhírű autogramkirály

(Kolozsvár) A kolozsvári rendőrség egyik szobájában egész sereg fénykép függ a falon, nagy karton-
lemezre ragasztva. A legkülönbözőbb arcok, a legfűresebb tekintetek merednek elő a szürke kartonlapról s

ezek az arcok méltán illusztrációjául szolgálhatnak Lombroso világhírű tanulmányának.

Az egyik oldalon egész család mosolygó, elegáns apa, csinos és ugyancsak elegáns anya, a szelíd tekintetű bájos gyerek, mintha csak egy mesekönyv valamelyik „Boldog családi élet” című mesejéből vágta volna ki.

Az apa félmillió sikkasztása után a napokban szökött meg az egész familia Galacból.

Mellettük vad tekintetű, legfeljebb 17 esztendő leány, az ország egyik leghíresebb késelője. Szintén körözés alatt. És a bűnök ebből a furcsa galériájából egy karakterisztikus arc vonja magára a figyelmet. Alatta csak ennyi: Barth Louis. Ma került fel a kartonra.

Barth Lulu, az aradi származású, világhírnévre szert tett autogramgyűjtő,

akinek kalandos élete úgy fest, mintha valamelyik francia roman-

tikus regényből másolták volna ki. Rövidesen megtudjuk a tényállást és kiviláglik, hogyan került ide Barth Lulu.

A berlini rendőrség körözüvénycsátott ki ellene, különböző csalásokkal vádolva s így Barth Lulu fényképe ma valamennyi világáros bűnügyi nyilvántartójában szerepel. És senkisé veszi hivatalosan tudomásul, hogy a hányatott életű autogramgyűjtő két évvel ezelőtt Bécsben meghalt.

Barth Lajos közismert figurája volt a régi Aradnak s évek hosszú során át szabóüzlete volt a Neumann-palotában. Barthot magasra törő, fantasztikus tervei azonban teljesen lefoglalták, úgyhogy nem tudott időt szentelni üzletének, amely meg is szűnt.

Amikor egyszer barátai tréfából Radnán képviselőnek léptették fel Barth Lulut, az teljesen megszédült

és ezután kizárólag világrengő terveinek szentelte idejét. Barth Lulu világcsavargó lett és véglegesen hátat fordított a békés családi tűzhelynek. Kezdetben homályos hátterű lapvállalatok alapításával foglalkozott, míg egyszer — talán ártatlanul

belekeveredett Berlinben egy

zsarolási afférba, amelynek áldozata egy Hohenzollern herceg volt.

Erre kitiltották Németország területéről.

Sorsában akkor történt nagy fordulat, amikor a véletlen világjáró útján összehozta Menzel Adolfal, a világhírű német festőművésszel, aki egy emlékkönyvet ajándékozott neki, amelynek első oldalára néhány emléksort írt. Ez egy társasági összejövetel alkalmával történt. Ugyanebben a társaságban volt Suttner Berta, a nagy békeapostol, aki szintén írt néhány sort az emlékkönyvbe.

Ennek az estélynek az emlékei adták Barth Lulunak azt a gondolatot, hogy nagynevű emberek emléksoraiból monumentális könyvet állítson össze.

A kóborlást amúgy is szerette és így alkalma nyílt arra, hogy csodálatos kitaratással és energiával szép gyűjteményt szerezzen, melyben uralkodók, művészek, írók és exotikus nevezetességek sorai szerepeltek. Hallatlan energiájával még a lehetetlent is megkísérelte és így

sikerült egy autogramot szereznie Európa legelzárkózottabb királyától, I. Ferenc Józseftől is.

Az idő mulott és az évek Barth Lulu felett nem suhantak el nyomtalanul. Megöregedett és súlyos anyagi zavarokkal kellett küzdenie. Közben arról mesélt, hogy Pierpont Morgan és Rokkefeller miképpen versenyeznek a „World” birtokáért s hogyan licitálnak milliókat egymásra. Akkoriban

azt is elmondotta, hogy előkelő emberek kínálnak mesébeillő honoráriumokat, hogy megörökíthessék nevüket könyvében.

A szükség azonban nem elégzik meg a történetekkel és végül a világhírűvé lett „World” Berlinben talált vevőre. Bronner, az ismert berlini hadigazdag személyében.

Milliókat kapott Barth Lulu a könyvéért,

de amikor átment Bronner birtokába, kiderült, hogy az inflációs milliók, amelyeket évről-évre formájában kap, esekéységre eszketek és az nem elég még a mindennapi kenyér biztosítására sem.

Barth Lulu kétségbeesve, letörtten került ki a csatából. A „World” elvesztett számára, pénz nem volt már és a legsötétebb jövő állott előtte öreg korára. De energiája nem hagyta el,

öszetörve, betegesen nekiállott, hogy újra összegyűjtsön egy hatalmas emlékkönyvet.

Terve nem sikerült, a világhírességek egyrésze halott volt már, a többit nem tudta felkeresni mert az anyagi eszközök hiányoztak s egy szép napon Barth Lulu eltűnt az idő forgatagában. Utoljára körülbelül két éve érkezett hír róla, egy rövid távirati jelentés közölte, hogy az aradi származású autogramkirály Bécsben meghalt.

AZ
INTER-

ODEON MŰVEK
NATIONAL TALKING MACHINE CO.

a szakma leghatalmasabbika, minden 15 napban újdonságokkal lepi meg a magyar közönséget.

AZ
ODEON
MŰVEK

INTERNATIONAL TALKING MACHINE CO. figyelmezteti az igen tisztelt vásárló közönséget, hogy azok az Odeon-lemezek, — melyeket néhány kereskedő, a megállapított 150 lejen aluli áron adnak el — nem a gyár legutolsó készítményei, hanem használt régi, úgynevezett selejtes áru, amely természetesen nem is készül elsőrangú anyagunkból.

LEGUTOLSÓ ÚJDONSÁGOK:

- 02547 „Csókolom a kezeit, asszonyom” (Ich küsse Ihre Hand Madame) Énekli a világ legnagyobb és leghíresebb tenoristája RICHARD TAUBER, kíséri DAJOS BÉLA világhírű zenekarával.
- 08352 „O Mädchen, o Mädchen”. Énekli ugyancsak Tauber Richard, Dajos Béla zenekarának kíséretével.
- 197108 „Hóvirág” Bluos. (Z. Szabó—Hubai—Vörös) Saxofon zenekar. Refrét énekli Szabó Miklós. „Ma még tied a szívem” Tango. (Vértes) Refrét énekli: Szabó Miklós.
- 197102 „Ugye felhív holnap telefonon” (Foxtrott) „Ne szórja szét szívem”, énekli Szabó Miklós. „Kinek a pék, kinek a pékné” Bluos. (Fox, az „Utolsó Verebélyi lányból”) Harmath-Ábrahám Saxofon zenekar, refrét énekli: Szabó Miklós.

Reprezentanța și Depozitul General al

UZINELOR ODEON

București, III, Calea Victoriei 79.

Tulajdonos: OSCAR NEGREAN

Fiókok: Bulevardul Elisabeta No. 1.

Cluj. Strada Memorandului 16.

Ügyeljen a védjegyünkre! Kérjen ingyen árjegyzéket!

SPORTVILÁG

A Haggibor országos vívóversenye

A Haggibor március 2-án és 3-án országos kard- és törvívóversenyt rendez Kolozsvár tör- és kardvívó egyéni bajnokságáért a következő feltételekkel:

A verseny tör és kard egyéni vívóversenyen, amelyen részt vehetnek mindazon amatőr vívók, akik az FSSR-hez tartozó valamely sport egyesület tagjai.

A verseny időpontja március 2. és 3. Március 2-án délután 4 órai kezdettel a kard- és törvívóversenyek elődöntői kerülnek lebonyolításra. 3-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel a döntőverseny veszi kezdetét. A verseny színhelye a kolozsvári római katolikus főgimnázium tornaterme (Str. Cogelniceanu volt Farkas-ucca).

Fentírt időpontban a versenyzők kötelesek a verseny színhelyére megjelenni és magukat igazolni, mert meg nem jelenés esetén a versenytől visszalépettnak tekintetnek.

Megfelelő számú nevezés esetén a versenyzők 5-8-as csoportokban elődöntőmérkőzéseket fognak vívni. Az egyes csoportokból a három első helyezett jut a középdöntőbe, illetve a középdöntőből a döntőbe.

Az egyes asszautok 5 érvényes tusa mennek és 3-5 tagu zsűri előtt fognak lefolyni. A zsűri tagjai a rendező egyet kéri fel.

A döntőbe került versenyzők mindegyike ezüst érmet kap, míg a három első helyezett úgy a tör, mint a kardversenyben értékes tiszteletdíjat fog kapni. Egy versenyző azonban csak egy tiszteletdíjat kaphat, ha mindkét fegyvernemben is ér el helyeslést.

A verseny nevezési határideje febr. 25.

Nevezési díj személyenként és fegyvernemenként 100 lej. Mindkét fegyvernemben 160 lej.

Nevezés és nevezési díj, ugyancsak minden versenyre vonatkozó érdeklődés a fentírt határidőig a következő címre küldendő: Zádor Árpád, Kolozsvár, Str. Tunarilor 4. Dibela-gyár.

Kolozsvári boxolók Marosvásárhelyen. Március 3-án Marosvásárhely—Kolozsvár, városközi boxmérkőzés lesz, mely az első ilyen nemzeti sport mérkőzés lesz Marosvásárhelyen. A kolozsváriak öt első rendű boxolóval, Gyémánt János tréner vezetésével randolnak át.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület előadásai. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület előadássorozatában e héten sorra kerülnek: február 27-én (szerdán) Dr. Tulogdy János A természet erőinek hasznosítása és február 28-án (csütörtökön) Dr. Koleszár László, Az Ember léges tornarendszere. (Vetített képekkel). Mindkét előadás délután hat órai kezdettel az unitárius kollégium dísztermében tartják.

Fehér hét

megkezdődött

Szabó Jenő

divatkülönlegességek nagyruházában

CLUJ

1 m. fehér vászon, fehérneműre 33 L.
1 m. fehér alsópedő vászon 86 L.
1 m. fehér hat személyes garnitúr, hat szalvétával 265 Lei

Letartóztatták a Humanite főszerkesztőjét

(Páris Vailant Couturiert, a Humanite című munkáslap szerkesztőjét az éj folyamán letartóztatta a rendőrség és átadta az ügyésznek fogháznak.

A főszerkesztőt azért tartóztatták le, mert tavaly előtt, országgyűlési képviselő korában a katonákat engedetlenségre bujtogatta.

Akkor a parlament kiadta és a törvényszék 8 havi fogságra ítélte. A főszerkesztő felebbezett és miután az ügy végig járta a felsőbb fórumokat, most a semmitőszék jóváhagyta a büntetést.

Egy szökött fegyenc agyonlőtt egy plébánost, megölte a plébános barátját, majd öngyilkos lett

Tévedésből ölte meg a plébánost, kiről azt hitte, hogy ő juttatta csendőrkézre

(Pozsony) A Pozsony melletti Szlokoc községben tegnap délután megdöbbentő kettős gyilkosság játszódott le.

A gyilkosság áldozatai Panig József plébános és egy barátja, aki a megtámadott pap segítségére sietett.

A gyilkosságokat Strahon Ferenc szökött fegyenc követte el, aki mikor a lövések zajára a falusiak összesereglettek.

Apróhirdetéseket

a
Mai Világ
részére
felvesz

a
CULTURA
könyvkereskedés
Strada Matei No. 2.

A PRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban minden szó 2 lej. Vastagabb betűvel szedve 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 25 lej. Álláskeresők részére egyszerűhirdetés 20 lej. — Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Intelligens, erélyes férfi ismeretséget keresi, tisztességes idősebb leány. Leveleket „Vagyonos” jelige alatt a kiadóra kérek.

Kedvezményes lakást keresek villany, vízvezeték, házi telefon karbantartásért. Cim a Mai Világ kiadóhivatalában. Jókai ucca 21 sz.

FIGYELEM! Zalogházi árverés március 18-án lesz megtartva a Cal. Victoriei 16 (Kossuth ucca 16) szám alatt.

Kiadó 80 négyszögletes világos terem. Monostori ut 32.

Tűzfiraktárnak Honvéd ucca közepén nagy helyiség lakással, iroda és villanymotor használatával előnyösen kiadó azonnalra. Cim a Mai Világ kiadóhivatalában Jókai ucca 21 szám.

Katolikus 16 éves árvaleány örökbe vagy őrjáráshoz gyermek mellé ajánlkozik azonnali belépésre. Cim: Bálint Márton, Monostori ut 22 szám.

Márciustól kiadó külön telek iparosnak, vagy autósoknak Gábor Áron ucca 34.

Azonnalra kiadó, vagy eladó három szobás, modern komfortos lakás. Eladó ház két szoba konyha lakással és üzlethelyiséggel. Értekezni Berek ucca 6 szám alatt.

Husz lejért új nyakkendőt kaphat, ha a régit kijavíttatja a „Nyakkendő-klinikán” Linczeg-ucca 9. szám alatt.

HIRDESSZEN A MAI VILÁGBAN

SZINHAZ

SZINHÁZI IRODA HIREI

Ida regénye. Holnap este lesz a premierje az Ida regényének, a Gárdonyi Géza, híres elragadóan kedves regényéből dramatizált ujdonságának. Az Ida regénye Budapesten óriási sikert aratott, hónapok óta uralkodik a Magyar Színház műsorán s még most állandóan adják zsufolt házak kitörő tapsai közepette. Az Ida regénye az utóbbi évek legszébb, leghatásosabb, legnagyobb sikerű ujdonsága. A kolozsvári színház is az idei évad egyik igazi bomba sikerét reméli az Ida regényétől, amelyet az 5 órai előadásra tűzött ki: Csütörtökre, péntekre, szombatra, vasárnapra (6 óraker) és hétfőre. Gondos ambiciózus előkészületek mellett a kitiűnő szereposztás is biztosítja Kolozsvárott az Ida regénye kivételes sikerét.

Ma kezdik vetíteni a Halálhidat. A Magyar Színházban ma holnap és holnapután a Halálhid című 8 felvonásos filmdramát vetítik René Adoréeval a főszerepben. Előadások kezdete 4 óraker és 6 óraker. Nagyon olcsó helyárak!

Boross Géza budapesti kabaré társulatának kolozsvári előadásai. A leghíresebb és legnépszerűbb budapesti teljes kabaré együttes, a Boross Géza társulata fog három előadást tartani Kolozsvárott. Első előadás: Szombaton este 11 óraker, második előadás vasárnap délután fél négy óraker, harmadik előadás vasárnap este 9 óraker. Mind a három előadás alkalmával más-más műsor keretében lép fel a Boross kabaré. A szombati előadás műsora ez: Szentiványi Kálmán bevezető konferansza. 2. Teri-Feri. (Harmath Imre tréfája) Játsszák: Boross, Sándor Stefi. (Simándy József szólója. Bánhidy Ilona szólója. Szivtelen asszony. (Vigjáték egy felvonásban). Irta: Vernuil. Bánhidy Boross Simándy. Boross Géza aktuális kupléi. Expresz házasság. (Harmath Imre és Vince Zsigmond zenés duettje. Boross Sándor Stefi, Simándy Szűnet: Lux. (Nóti Károly bohózata). Boross Bánhidy, Sándor Stefi, Szentiványi Simándy.) Szentiványi Kálmán konferansza. Sándor Stefi új slágerei. 13-as hordár. (Vaszary János bohózata). Boross, Bánhidy Ilona, Simándy.

HETI MŰSOR

Kedd este 7 óraker: Kaméliás hölgy. (Esti előadás mozihelyárakkal: 50, 40, 30, 20 és 10 lej egy-egy jegy ára. Poór Lili föllépésével. Sorozatszám: 282).

Kedd este 10 óraker: Román előadás. (Sorozatszám: 283).

Szerda: Szegény leányt nem lehet elvenni. (Ujdonság harmadszor. Napi bérlet 29 A. Sorozatszám: 284).

Csütörtök: Ida regénye. (Ujdonság először. Gárdonyi Géza dramatizált regénye. Premiere bérlet 30 szám. Sorozatszám: 285).

Péntek: Ida regénye. (Másodszor. Napi bérlet 29 B. Sorozatszám: 286).

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZIMŰSORA

Kedden este négy óraker: Én és szerelmeim.

Szerdán 4-kor és 6-kor: Halálhid. (Filmdráma 8 felvon. Főszereplő: René Adorée).

Csütörtökön: 4-kor és 6-kor: Halálhid.

Pénteken: 4-kor és hat óraker: Halálhid.

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser el sem hiszi, ha mondom, hogy miután az idén oly sok hó esett, most az olvadással kapcsolatosan komoly aggodalmaim vannak a Szamost illetően...

— Ugyan kérem, sohase féljen. Legfeljebb a kormányajtónak fog a Szamos keres konkurenciát csírálni.

— Hogyan?

— Áradozni fog.

— Mít szót hozzá, hogy az élelmiszer árak olyan rohamosan magasra szöktek?

— A tojás úgy megdrágult az elmúlt hetekben, hogy mondjuk egy jobb kávéházban a „három tojás pohárban” ára vetekedett a legjobb pecsenyék árával. Egy kopottas vendég a minap három tojást rendelt egyik előkelő kávéházban és a pincér a rendelés felvétele után hogy tájékoztassa a vendéget a tojás horribilis áráról, ezt a kérdést tette fel:

„Pardon, spórolni tetszik akarni, avagy dőzsölni?”

— Mi a véleménye arról, hogy Kolozsvár uccáiról eltakarították az utolsó hóbuckákat is?

— Egy hólapátolóhoz, amikor az uccán található utolsó hóbuckát is eltakarították, így szólt a társa: „Kolléga ur, kölcsönözzön 50 lejt!”

Az első hólapátoló mélabusan mutat a utolsó, elintézett hóbucka nyomára:

„Pont most kér?”

„Miért most?”

„Na hallja: a hó végén...”

— Tud valamit arról, hogy Kolozsváron is terjed az influenza?

— Schwartz anyósa megkapta a spanyolbetegséget. Elhívták a doktort, aki megállapította, hogy az influenza egészen könnyű lefolyása. Schwartz az előszobában érdeklődő pillantással fordul a doktorhoz:

„Doktor ur, remélhelek?”

A háziorvos Schwartz vállára teszi a kezét.

A remény a beteg részén van...

— Akkor mára ebben mara-

dunk.

• LAPUNK BUDAPESTEN állan-
dóan olvasható a Park-szálloda ká-
véházban, VIII. Baross-tér 19.

Van rádiója?

Fizessen elő a

Magyar Rádióújságra

egy negyedévre 220 lej,

Radioweltre

egy negyedévre 260 lej,

Magyar Rádióamatör

1 évre 400 lej

Österreichische Radioamatör

számokként . . . 70 lej

Előfizetéseket felvesz

Pallas Lapterjesztő, Cluj

Kolozsvárra vezettek a marosvásárhelyi cukorgyári botrány vizsgálatának szálai

A marosvásárhelyi főügyész és a vizsgálóbíró Kolozsváron kutatják Stamate inspektor működésének nyomait

(Kolozsvár). A marosvásárhelyi cukorgyár ellen megindított vizsgálat során — mint azt a Mai Világ megírta — a többiek között tartóztatták Stamate pénzügyi inspektort is, aki ellen az a gyanu merült föl, hogy milliós összegeket zsarolt ki a cukorgyártól az állítólagos adóeltitkolási ügy eltussolásaért.

A vizsgálat adatai szerint Stamate inspektor a zsarolt pénzt kolozsvári pénzügyi hatóságnál helyezte letétbe.

Ma délelőtt megjelent a törvényszéken Băileanu Eugen vásárhelyi vezetőügyész N. Porav vásárhelyi vizsgálóbíró társaságában és felhatalmazást kértek arra, hogy a

cukorgyári ügy kolozsvári vonatkozású szálaiban itt lefolytathassák a nyomozást.

Drágusan vizsgálóbíró a legnagyobb készséggel megadta erre az engedélyt és így a vásárhelyi vezetőügyész és vizsgálóbíró több kolozsvári pénzügyi és iparvállalatnál fogja kutatni a tartóztartott Stamate pénzügyi inspektor kolozsvári működésének nyomait.

A kolozsvári vizsgálat előrelátólag szenzációs adatokat fog produkálni Stamate inspektor ellen és rá fog világítani arra a mód-szerre, hogyan zsarolták az erdélyi vállalatokat egyes lelkiismeretlen és kapzsi főtisztviselők.

Komája nevében vett fel kölcsönt egy kolozsvári szélhámos

(Kolozsvár). Különös módját választotta a pénzszerzésnek Kilin Pál 55 éves kolozsvári lakos, Kilin rájött arra a nagy igazságra, hogy munkánál nem lehet sok pénzt szerezni és így inkább váltóhamisításhoz folyamodott. Néhány nappal ezelőtt megjelent a Banca Generala a Tarii Românești kolozsvári fiókjánál és mint Füzi Mihály kolozsvári háztulajdonos mutatkozott be. A jómódu Füzi Mihály ugyanis komája Kilin Pálnak, aki Füzinnek több igazoló írását elszedte és azzal igazolta magát a bankban.

A bank a jómódu kolozsvári háztulajdonosnak szívesen kölcsönzött és Kilin Pál egy negyvenezer lejes váltót számítottatott le komája

számlájára.

Néhány nap múlva az igazi Füzi Mihály a banktól megkapta az írást, hogy az általa a váltóra felvett pénz házára bekebelezik, mire természetesen a bankba rohant tiltakozni.

Ekkor kiderült a szélhámosság és feljelentést tettek az ismeretlen ravasz szélhámos ellen, akiről a rendőri nyomozás rövidesen megállapította hogy Kilin Pállal azonos.

Kilint a rendőrség tartóztatta. A szélhámos a rendőrségen bevallotta, hogy ő követte el a ravasz csalást és váltóhamisítást, de a negyvenezer lejből egy banit sem találak már nála.

Átadták az ügyészségnek.

Elmegyógyintézetbe szállították a felettesét bántalmazó Pop Gábor dési közlegényt

A kolozsvári hadbírószak másfélévi börtönre szóló ítélete után a temesvári haditörvényszék megvizsgálta Pop Gábor elmeállapotát — A tanuvallomások szerint az őrmester minden ok nélkül pofozta meg Pop Gábort

(Kolozsvár). Annak idején megírta a Mai Világ, hogy az elmúlt év júniusában Pap Gábor dési 22 éves mászáró segéd, ki szabadságra érkezett, botrányos verekedésbe keveredett Stefan György dési őrmesterrel, akit egy feldúlt pillanatában bicskájával vállon szurt. Pop Gábor, ki katonai szolgálatot teljesít, a kolozsvári haditörvényszék elé állították felettese bántalmazása miatt és a hadbírószak másfél évi börtönre ítélte.

Az elítélt dési közlegény megfellebbezte a kolozsvári haditörvényszék ítéletét és a legfelsőbb katonai hatóságok a temesvári hadbírószakot bízta meg az ügy újból való letárgyalásával.

A temesvári hadbírószak tegnap tárgyalta az érdekes ügyet. A tárgyaláson Pap Gábor nem tudott pontosan visszaemlékezni a véres esemény lefolyására.

Csupán annyit mondott, hogy odahaza volt Désen három napi szabadságon és amikor ki akart menni a pályaudvarra, hogy elutazzék az ezred-

hez, Stefan őrmester megállította az uccán és felpofozta. Hogy azután mi történt, nem tudott visszaemlékezni, mert vallomása szerint tettét önkényű állapotban követte el. Kihallgatása folyamán zavartan viselkedett és nem tudta mondanivalóit egységesen összefoglalni.

Stefan György, a bántalmazott őrmester tanuvallomásában ismertette a véres tett lefolyását. Tavaly július 9-én az uccán tartózkodott, amikor szembejött vele a vádlott, aki csomagot cipelt a hóna alatt. A vádlott nem szalutált neki és

amikor elment mellette, karjával meglökte.

Ezért megállította és felelőségre vonta. Elvette tőle a szabadságolási igazolványát és elő akarta állítani a ténylegesen.

Ekkor a vádlott nekiesett, valamilyen kemény tárgyal arculatolta, hogy a szeme feldagadt és elindult az orra vére.

Akkor jöttek arrafelé Pinte István, Fodor Miklós őrmesterek, akik

a dühöngő katonát lefogták és hogy súlyosabb dolgokra veleméden, elvették tőle az oldalfegyverét. Ekkor ő előrement és a másik két őrmester Pap Gábort be akarta kísérni a ténylegesen, azonban elszabadult tőlük és utánarohant. Hátulról ráugrott, mire mind a ketten leestek a földre.

Pap követ akart felemelni a földről, hogy azzal megüsse,

azonban nem tudta elmozdítani a helyéről. Mikor feltápáskodtak, futásnak indult, Pap azonban utánarohant és nemsokára utolérte. Mielőtt segítségére siettek volna, a vállába döfte bicskáját.

Vér borította el a ruháját, de volt annyi ereje, hogy saját lábán menjen a kórházba. A katonák és a csődület lefogta a vádlottat és azután bekísérte a ténylegesen. Majd tagadta, hogy először ő ütötte volna pofon a vádlottat és hogy ő provokálta volna a verekedést.

Pinte őrmester megerősítette Stefan György vallomását. Ilyen értelemben vallott Fodor őrmester is, aki szintén Stefan György őrmester segítségére sietett.

Morar dési pénzügyi tisztviselőnek másképp világította meg a véres eseményt. Szerinte

először az őrmester kötött bele a katonába és felpofozta.

Többen hallották az uccán, hogy a katona meg is kérdezte,

„miért ütött pofon őrmester ur?”

Továbbá azt is hallották hogy vizsgálta elvett szabadságlevelét. Látták, amikor Pap Gábor letépte az őrmestert és azt is, amikor megszurta.

A véres tett után a vádlott leült a földre, zsebkezdőt tartott a szeme elé és sírt.

A vád s a védelem a többi tanúk kihallgatásáról lemondtak, mire Iorgovan kapitány ügyész mondta el terjedelmes vádbeszédét és a vádlottra egytől öt évig terjedhető fogházbüntetést kért.

Coman Livius védő szép beszédében bebizonyította, hogy a vádlott szalutált az őrmesternek és

nem követett el semmilyen szabálytalanságot, amiért a pofont megérdemelte volna.

Tanúk vannak arra, hogy az őrmester két növel állt az uccán és valószínűleg miattuk szólította meg a katonát. Az őrmester minden

ok nélkül arculatolta a vádlottat,

ami felkeltette benne az érzékenységet és többen is hallották, amikor megkérdezte, miért bántalmazta őt az őrmester.

Majd fejtegette, hogy az az ütés lehetett indító oka a katonának önkényű állapotának, emiatt elborította a düh, elvesztette józan gondolkodóképességét és

pillanatnyi elmezavar hatása alatt megfellebbezett magáról és megszurta az őrmestert.

Az a tény, hogy a szurás után leült a földre és zokogott a vádlott megzavart lelkiállapotáról tanuskodik. Védelem felmentését kérte.

Ezután heves replika keletkezett Iorgovan kapitány és Coman Livius között.

Az izgalmas replika után a hadbírószak tanácskozással vonult vissza és úgy döntött, hogy

Pap Gábort orvosi megfigyelés végett a lugosi elmeegógyintézetbe szállíttatja

és az orvosi vélemény után folytatni fogják a tárgyalást. A vádlottat a lugosi kórházba szállították.

Felelős szerkesztő:

SERESS JÓZSEF